

Ajankohtaista

Taloustorstai 29.9.2022

Minnamaria Korhonen @minnamariak

Ajankohtaista veroasiaa

Vuoden 2023 alustavat kuntakohtaiset verotuskustannukset löytyvät nyt Veronsaajien palvelusta, kohdasta Muut tilastot. Alustavat kokonaiskustannukset, 425 miljoonaa euroa, ovat noin 3 miljoonaa edellisvuotta pienemmät. Kuntien osuus verotuskustannuksista laskee noin puoleen entisestää valtion verotuskustannusten noustessa vastaavasti.

Veronsaajien palvelussa voi myös liittyä uuden Veronsaajien uutiskirjeen tilaajaksi. Julkaisu alkaa syksyllä 2022 ja uutiskirjeessä tiedotetaan veronsaajia kiinnostavista ajankohtaisista asioista.

Seuraa ja hae sivistystoimen avustuksia. Tässä muutama ajankohtainen:

OPH rahoitushaut <https://www.oph.fi/fi/rahoitushaut>

Lukuliikkeen toiminta-avustukset 13.10. asti

Lukiokoulutus: koronavirusepidemia 7.10. asti

Sosiaalisesti kestävä ammatillinen koulutus 1.11. asti

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus jotpa.fi

Hoiva-avustajien koulutus, hakuaika 6.9.-6.10.2022

OKM avustukset [Opetus- ja kulttuuriministeriön avustukset - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö](#) Useita avustuksia esim. ammatillinen koulutus, kulttuuri, liikunta, nuoriso

Kouluissa tehtävän nuorisotyön vahvistaminen 11.10. asti

Turvattomista oloista tulleiden lasten varhaiskasvatuksen järjestäminen 24.10. asti

Aluehallintovirastot [Valtionavustukset kirjastotoiminnan kehittämiseen – haku on käynnissä – Avustukset \(aviavustukset.fi\)](#)

Kuntamarkkinoiden esitysmateriaalit

Kuntaliiton tapahtumien aihealueita ovat:

- Elinvoima- ja kuntatalousasiat
- Digitaalisuus ja tietoasiat
- Hyvinvointi- ja sivistysasiat
- Johtaminen ja kehittämisasiat
- Kansainvälisyysasiat
- Lakiasiat
- Sosiaali- ja terveysasiat
- Viestintä- ja markkinointiasiat
- Ympäristöasiat ja varautuminen

Keräämme tälle sivulle myös Kuntaliiton järjestämien tilaisuuksien luentomateriaalit. Materiaalit ovat ladattavissa [tämän linkin kautta](#) [☞] sitä mukaan kun ovat saatavilla.

The background is an abstract composition of paint splatters and brushstrokes. A large, bright yellow area occupies the upper right and center. A diagonal band of white and light blue splatters runs from the top left towards the bottom center. In the bottom left corner, there are splatters of red and dark blue. The overall effect is energetic and textured.

KUNTA LIITTO

Ohjelma 29.9.2022

Taloustorstai

- 9.30 **Tervetuloa Taloustorstaihin!** Minnamaria Korhonen
- 9.35 **Kuntien kehitysarvio syksyllä 2022 ja kuntatalousohjelman kuntalinjaukset,** Minna Punakallio
- 10.05 **Valtionosuuslaskelmat,** Olli Riikonen
- 10.25 **Syyskuun veroennustekehikko,** Benjamin Strandberg
- 10.45 **Uusi tuote: Tilinpäätöstietojen aikasarjapalvelu,** Mikko Mehtonen (tallenne)
- 11.05 **Uusimpia AURA-käsikirjan muutoksia,** Marja-Liisa Ylitalo
- 11.25 **Kestävä kuntatalous -teema: Kunnat ja sopeutus –
Keinoja ja kokemuksia elämän arjesta,** Eero Laesterä
- 11.45 **Asiaa taloustavarasta -haastevideo**
- 11.50 **Näkemiin ja seuraava taloustorstai!**

**KUNTA
LIITTO**

Kuntien kehitysarvio syksyllä 2022 ja kuntatalousohjelman kuntalinjaukset

Taloustorstai 29.9.2022

@MinnaPunakallio pääekonomisti, Kuntaliitto

Syksyn kuntatalousohjelma julkaistiin 19.9.2022

Lisäksi:

[Kuntakohtaiset painelaskelmat](#)

[Ennakkollinen vos-laskelma](#)

[Kuntien sote-siirtolaskelmat](#)

Uusi kuntatalousohjelma kuvaa erityisesti vuoden 2023 päätöksiä

1. Kuntatalouden tila tuoreimpien tilastojen perusteella (vuosi 2021)
2. Valtion kuntalinjaukset vuodelle 2023
3. Valtion toimenpiteet hallinnonaloittain
4. Kuntatalouden kehitysarvio (=painelaskelma)
5. Talouden sopeutuspainne kuntaryhmittäin (rahoitusperiaate)

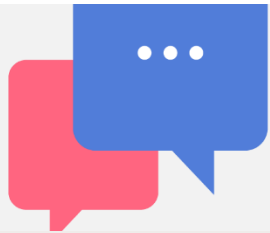

Kuntatalousohjelman nostot syksyllä 2022

- Venäjän hyökkäys Ukrainaan on kasvattanut talouden tilannekuvaan liittyvää epävarmuutta ja kääntänyt energian, raaka-aineiden sekä ruuan hinnat jyrkkään nousuun. Suomen talous kasvaa vaimeasti tulevina vuosina.
- Sote-uudistus muuttaa kuntatalouden tunnuslukuja voimakkaasti, mutta kertaluonteisten ajoitustekijöiden, arviolta 1,2 miljardia euroa, vuoksi vuosi 2023 on poikkeuksellisen vahva.
- Kuntatalouden tehtävät painottuvat 2023 lähtien varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden laskennallinen palvelutarve pienenee tulevina vuosina
- Kuntatalouden kehitysarvion iso kuva ei ole muuttunut keväästä 2022
  - Vuosikate kattaa poistot sekä nettoinvestoinnit
  - Tilikauden tulos noin miljardin euron tuntumassa. Vuosi 2023 on poikkeuksellinen ns. verohännän vuoksi.
  - Palkkaratkaisu nostaa kuntien nettokustannusten kasvun keskimäärin noin 4 prosenttiin kehyskauden lopussa
- Laskennallinen talouden sopeutuspaine (toiminnan ja investointien rahavirran alijäämä) kasvaa kehyskauden lopussa kaikissa kuntakoryhmissä, suhteellisesti eniten pienimmillä kunnilla.

Kuntien kehitysarvio syksyllä 2022

Minkälainen on yleinen talousnäköyminen kehitysarvion taustalla?

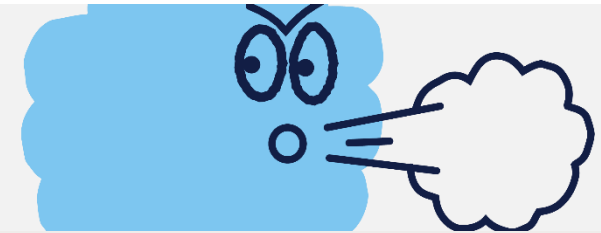
Tuotanto on kehittynyt vuonna 2022 suotuisasti

Koronaelpyminen on ylläpitänyt yksityistä kulutusta vuonna 2022. Työllisyys on kehittynyt erittäin hyvin.

Hinnat nousseet rajusti 2022

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on nostanut energian, raaka-aineiden sekä ruuan hintoja hyvin nopeasti.

Hintojen nousu leikkaa talouden kasvua 2023

Kuluttajahintojen nousu leikkaa kotitalouksien ostovoimaa, kulutusta ja vientikysyntää. Epävarmuus karsii investointeja.

Kokonaistaloudelliset ennusteet

<u>muutos-%</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2025</u>	<u>2026</u>
BKT, määrän muutos	3,0	1,7	0,5	1,4	1,5	1,4
BKT, muutos (kevään 22 ennuste)	3,5	1,5	1,7	1,5	1,3	1,2
Palkkasumman muutos	5,1	4,8	3,3	3,3	3,4	3,3
Yleisen ansiotason muutos	2,4	2,6	3,5	3,0	3,0	3,0
Kuntien ansiotason muutos	2,3	2,3	3,8	3,8	4,4	4,0
Kuluttajahintojen muutos	2,2	6,5	3,2	1,8	1,9	2,0
Valtionosuusindeksi muutos	2,4	3,8	3,8	3,3	3,8	3,7
Työttömyysaste	7,7	6,6	6,7	6,5	6,4	6,3

Riskejä:

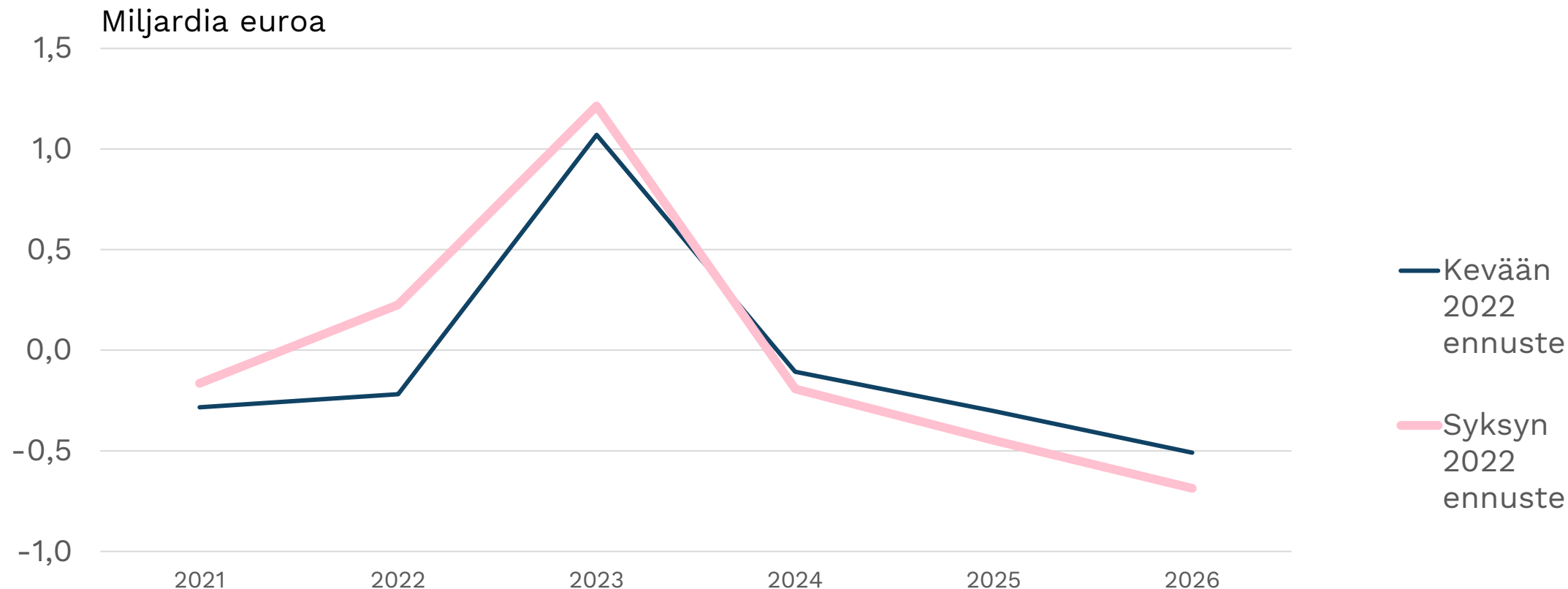
- **Energiakriisi voi heikentää talouskasvua odotettua enemmän,**
- **Venäjän sodan jatko ja varautuminen,**
- **korona**
- **kustannuskehitys**

A person with short dark hair, wearing a dark grey or black hoodie and a dark green backpack, is walking from left to right. They are positioned in front of a glass door or window. The background is slightly blurred, showing what appears to be an indoor or semi-outdoor setting with structural elements. The overall lighting is somewhat dim, suggesting an overcast day or an indoor space with natural light.

Kuntien kehitysarvio pysyi syksyn ennustekierroksella lähes ennallaan

Kuntien ja kuntayhtymien ennuste lähes ennallaan: toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta = tulorahoitus – investoinnit

Toiminnan ja investointien rahavirta kuvaa kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen.

**Mutta...
kuntien kehitysarviossa
on sisällä
euromääriltään historian
suurin finanssipoliittinen
muutos: sote-uudistus
puolittaa kuntatalouden.**

**Vaikutukset yksittäisiin
kuntiin vielä epäselvät.**

Kuntien ja kuntayhtymien talous

painelaskelman mukaan, mrd.€

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Toimintakate	-30,64	-31,51	-33,09	-12,79	-13,31	-13,82	-14,42
Verotulot	23,94	25,52	26,48	14,15	13,33	13,69	14,16
Valtionosuudet	11,05	10,07	10,80	3,76	3,86	3,96	4,08
Rahoitustuotot ja kulut, netto	0,37	0,52	0,36	0,36	0,34	0,31	0,26
Vuosikate	4,72	4,60	4,55	5,48	4,22	4,14	4,08
Poistot	-3,09	-3,10	-3,18	-2,95	-3,05	-3,15	-3,25
Satunnaiset erät, netto	0,09	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13
Tilikauden tulos	1,71	1,63	1,50	2,66	1,29	1,11	0,95
Tulorah. korjauseurat	-0,49	-0,78	-0,78	-0,78	-0,78	-0,78	-0,78
Tulorahoitus, netto	4,31	3,95	3,90	4,83	3,56	3,48	3,42
Investoinnit, netto	-4,69	-4,11	-3,67	-3,62	-3,75	-3,93	-4,11
Rahoitusjäämä ¹⁾	-0,38	-0,16	0,23	1,21	-0,19	-0,45	-0,69
Lainakanta	23,41	24,16	24,76	18,78	19,30	20,08	21,10
Rahavarat	7,94	8,11	7,85	7,55	7,56	7,56	7,56

1) Rahoitusjäämä = Toiminnan ja investointien rahavirta = Tulorahoitus + investoinnit, netto

Tulorahoitus = Vuosikate + satunnaiset erät, netto + tulorahoituksen korjauseurat

Päivitetty: 19.9.2022/Mehtonen

Lähde: vuosi 2020 Tilastokeskus, vuosi 2021 Valtiokonttori, vuosien 2022-2025 arviot VM 19.9.2022

**Laajempi kalvo-
analyysi kuntien
kehitysarviosta
Kuntaliiton
talouden
nettisivustolla**

**Kuntatalouden
kehitysarvio
vuosina 2022 ja
2023 näyttää
vahvalta.
Painelaskelma.**

**Verohäntä
2023**

**Sote-
kiinteistöjen
myynnit**

**HKL
yhtiöittäminen**

**Ripeä
verotulo-
kehitys
2022**

**Sote-uudistuksen
vaikutuksia
kuntatalouteen on
kuvattu
ohjelman
kappaleessa 3.1.**

Kuntataloudesta siirtyvien erien jakauma (liite 2)

	Milj. euroa
Palkat ja palkkiot	9 176
Työnantajan sosiaaliturvamaksut	2 334
Ostot	11 090
Sosiaaliavustukset	735
Muut toimintakulut	672
Myyntitulot	700
Maksutulot	1 521
Tuet ja avustukset	501
Muut toimintatuotot	361
Valmistus omaan käyttöön	3
Toimintatuotot	3 087
Toimintakulut	24 008
Kuluminen	313
Toimintakate	- 20 921
Nettokustannukset	- 21 234
Investoinnit	950
Lainakanta 31.12	5 100
Kassavarat 31.12	300

Vuonna 2023

- Siirtyvien nettokustannusten yhteismäärä +21,2 mrd. €
- Peruspalvelujen valtionosuus -5,36 mrd. €
- Veromenetyksen kompensatio -1,94 mrd. €
- Yhteisövero kolmasosa ryhmäosuudesta, -0,82 mrd. €
- Kunnallisveroa -13,11 mrd. €

Lisäksi rahoituslaskelmasta

Siirtyvät investoinnit 0,95 mrd. €

Siirtyvät lainat 5,1 mrd. €

Jos siirtyvät erät laskelmassa oletettuja isommat, erotus kuitataan kuntien valtionosuudesta 2024 lähtien (jälkikäteistarkistus)

Verohännän suuruudeksi arvioidaan kuntatalousohjelmassa noin 1,2 mrd. euroa.

Kertaluonteinen, kuntataloutta vuonna 2023 vahvistava tuloerä.

2024-2026 kuntien tuloennuste on hieman parantunut

- Vuosina 2024-2026 toimintatulot kasvavat keskimäärin 0,7 %
- Verotulot laskevat vuonna 2024 (poikkeuksellinen sote-muutosvuosi vertailukohtana) ja kasvavat sen jälkeen noin 3 %
- Vuosina 2024-2026 kuntien valtionosuudet kasvavat keskimäärin 2,8 %
- Verorahoitus yhteensä kasvaa keskimäärin 3,0 % vuosina 2025-2026

Sen sijaan kuntatalouden menot ovat nousseet 2024-2026

- Kunta-alan palkkasopimus on kolmivuotinen ajalla 1.5.2022–30.4.2025. Sopimuskaudella työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien keskimäärin 8,8 prosenttia.
  - Sidottu yleiseen linjaan 2023-2024 + palkkojen kehittämisohjelma 2023-2027
- Toimintamenojen kasvu aiheutuu pääasiassa hintojen noususta. Peruspalvelujen hintakehitys on keskimäärin 3,6 % vuodessa. Ennusteessa toimintamenot nousevat keskimäärin 2,9 % vuodessa.
- Koulutuksen ja varhaiskasvatuksen palvelutarve laskee, mutta kehitysarviossa palvelutarpeen laskusta on huomioitu vain osa
- Investointien suhde BKT:hen on pidetty muuttumattomana

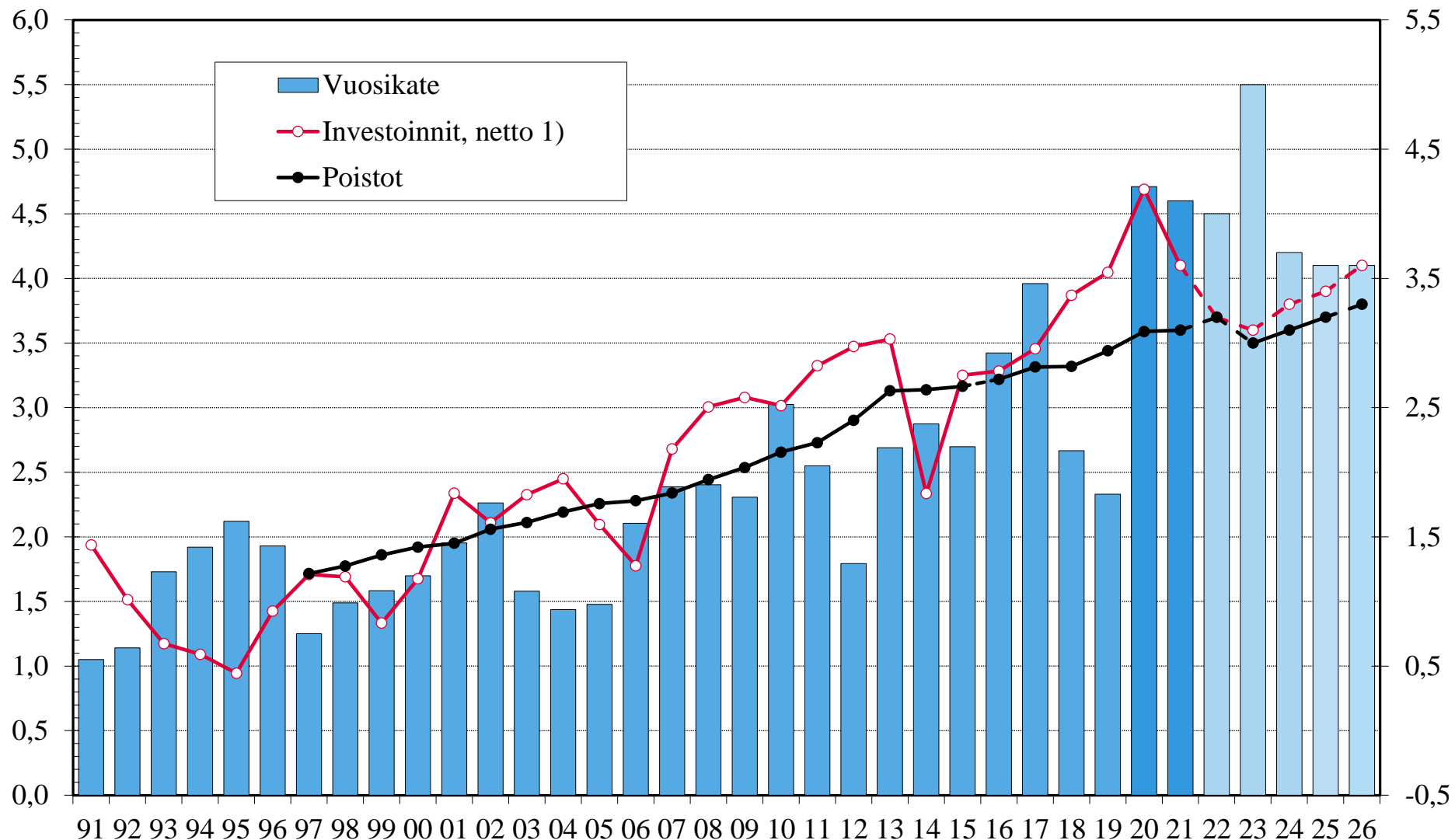
Kuntasektorin vuosikate, poistot sekä investoinnit¹⁾ painelaskelman mukaan, mrd.€

Vuoden 2014 nettoinvestointien tasoon vaikuttaa kunnallisten liikelaitosten yhtiöittäminen.

Vuosien 2016 ja 2017 vuosikatetta vahvistivat kilpailukykysojimuksessa sovittu lomarahaleikkaus ja työnantajamaksujen alennukset. Kiky-säästöt leikattiin kuntataloudesta täysimääräisinä vuosina 2018-2019.

Vuonna 2020 vuosikatetta vahvistaa noin 2,6 miljardin euron koronatuki kunnille ja sairaanhoitopiireille. Vuodelle 2021 myönnettiin koronatuksia yhteensä noin 2,4 miljardia euroa.

Vuoden 2023 vuosikatetta parantaa erityisesti edellisten vuosien verotilitykset.

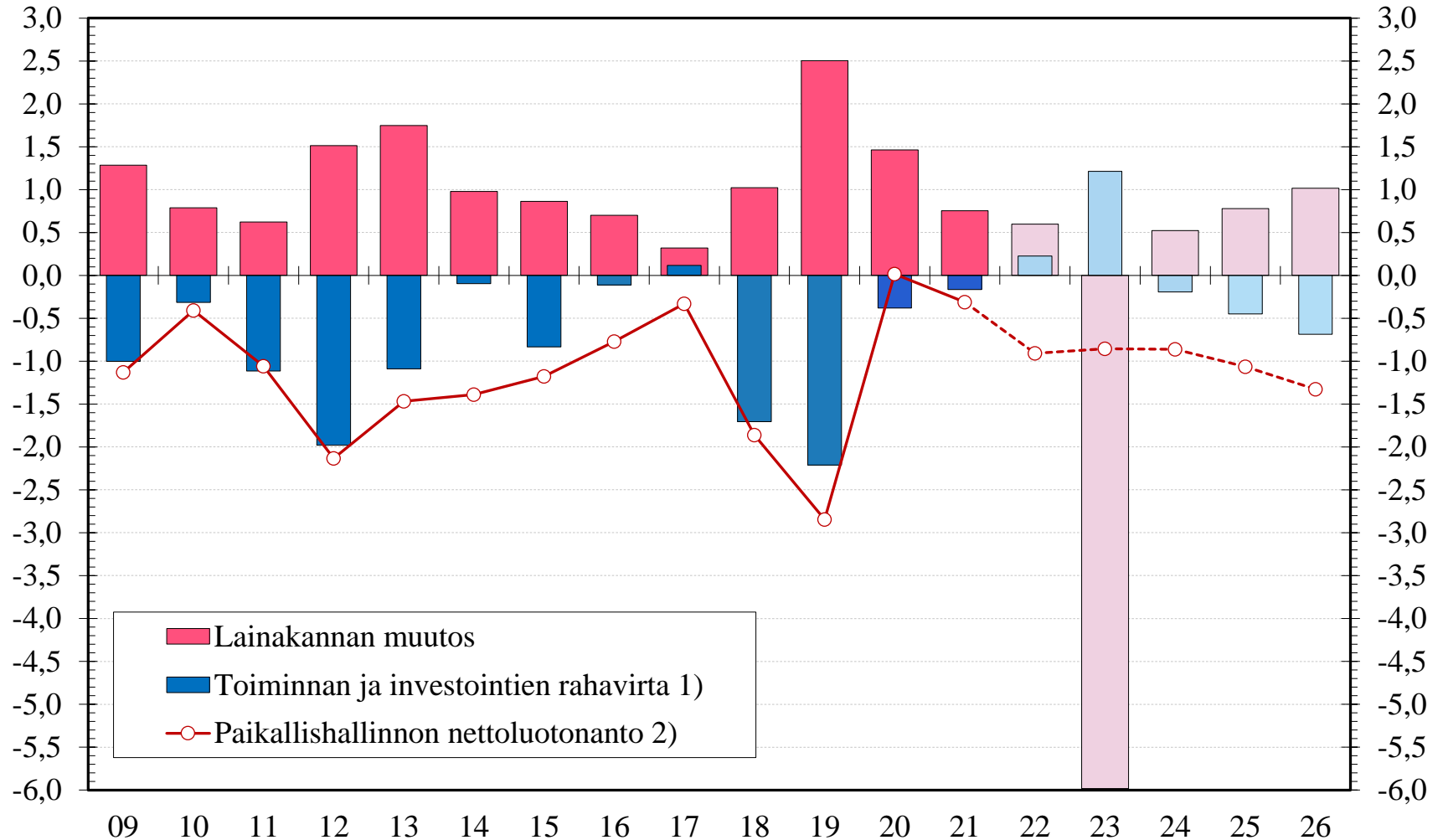

Kuntasektorin toim. ja inv. rahavirta, nettoluotonanto sekä lainakannan muutos

painelaskelman mukaan, mrd.€

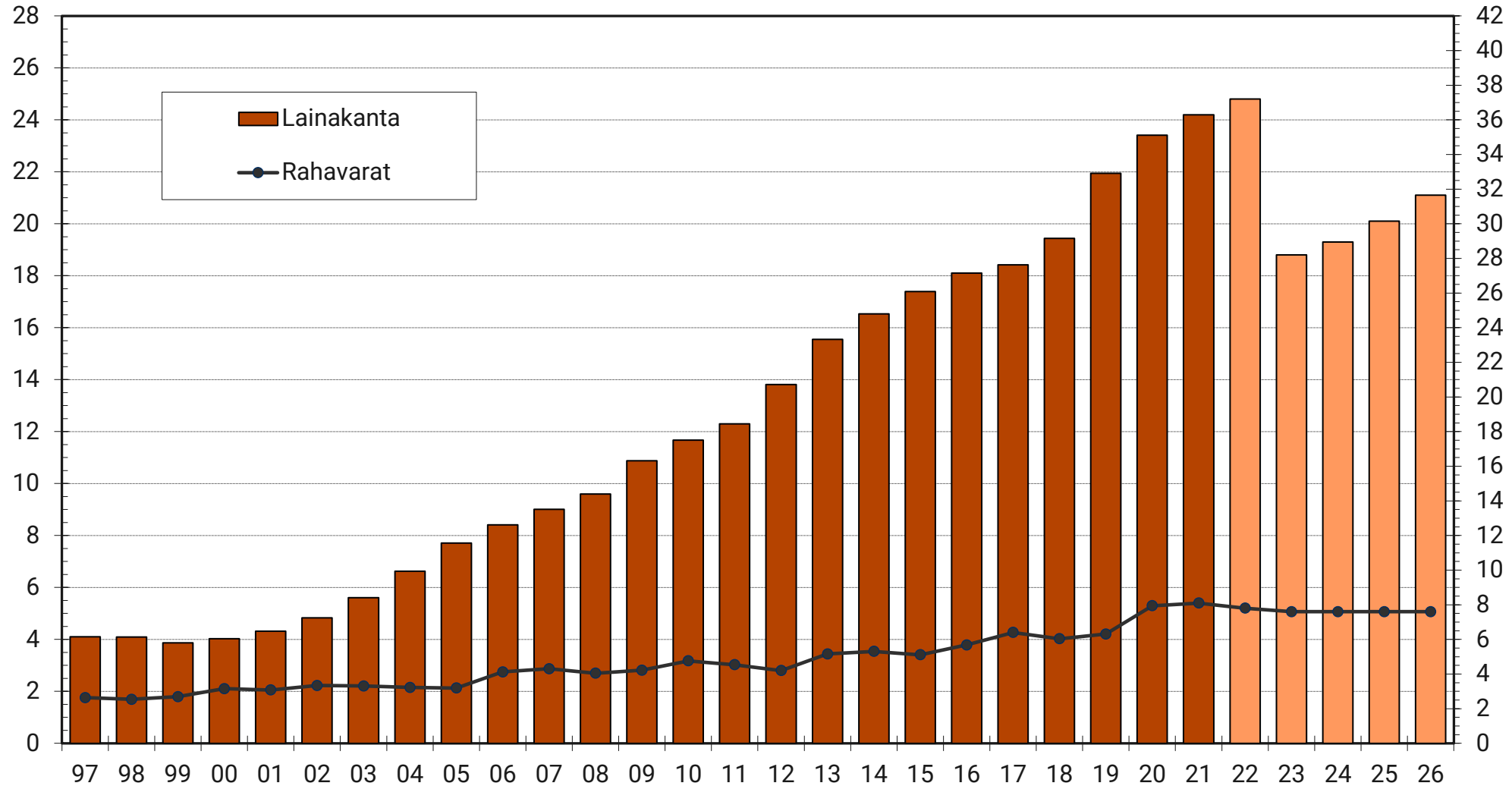
- 1) Alijäämäinen (neg.) rahavirta ilmaisee, että menoja katetaan kassavaroja vähentämällä tai lainalla. Ylijäämäinen (pos.) rahavirta ilmaisee, kuinka paljon varoja jää antolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen.
- 2) Nettoluotonanto kansantalouden tilinpidon mukaan = Paikallishallinnon kokonaistulojen ja kokonaismenojen erotus

Vuoden 2023 luvuissa on huomioitu sote-uudistuksen vaikutus.

Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta ja rahavarat

painelaskelman mukaan, mrd.€

Kuntalinjaukset

Valtaosa kuntalinjauksista 2023 pysyi budjettiriihessä ennallaan

Merkittävin uusi linjaus koskee varhaiskasvatusmaksuja

- Varhaiskasvatusmaksuja alennetaan pysyvästi 1.8.2023 lähtien. Yksityisen hoidon tuen hoitolisään korotus.
- Kuntien asiakasmaksut pienenevät vuositasolla 70 miljoonaa euroa. Vaikutus vuonna 2023 pienempi.
- Muutos kompensoidaan kunnille yhteisöveron jako-osuuden korotuksella.

Valtion toimien yhteisvaikutus 2023 kuntatalouteen on lähellä neutraalia

- Kuntatalouteen ei kohdistu vuonna 2023 juurikaan pysyviä uusia tai laajenevia tehtäviä. Vuoden 2022 lopussa iso osa Sanna Marinin tulevaisuushankkeista päättyy.
- Indeksitarkistus 2023: +3,8 %. Kustannustenjaon tarkistusta ei tehdä.
- Kuntien valtionosuuksia leikataan -43 milj. euroa vuonna 2023
  - Aiemmin sovittu 24 milj. euron leikkaus
  - Kuntien digi-kannustimeen liittyvä kertaluonteinen leikkaus v. 2023, -10 milj. euroa
  - Yhdistymisavustusten tasoa alennetaan 9 milj. euroa 2023-
- Korvataan:
  - Veroperustemuutosten vaikutukset
  - Varhaiskasvatusmaksujen tuottomenetyt
  - Ukrainan sotaa pakenevien henkilöiden palveluiden kustannuksia.

Tulevan hallituskauden päätökset ovat vielä kysymysmerkki.

Kuntatalousohjelma on vuosien 2024–2026 osalta tekninen.

Kuntaliitto.fi on kuntatiedon kotipesä. Klikkaa: .../talous/paaekonomistin-palsta

Kaiken takana on kunta.

Pääekonomistin palsta

**KUNTA
LIITTO**

Tervetuloa Kuntaliiton pääekonomisti Minna Punakallion palstalle! Tällä sivustolla käsittelemme ajankohtaisia talouteen liittyviä asioita. Mukana on myös keskeisiä diaesityksiä ja luentomateriaalia.

Kuntaliitto on osa Kuntaliiton julkaisuja. Kaikki tiedot löydät myös Kuntaliiton...

**Kuntaliiton julkaisupankki on
kunta-alan tiedon aarreaitta:
Sadat oppaat, tutkimukset, työkalut
ja ajankohtaiskatsaukset vain
klikkauksen päässä, maksutta.**

Kaiken takana on kunta. Kunnan tukena Kuntaliiton
tieto ja tietopalvelut.

**KUNTA
LIITTO**

Valtionosuuslaskelmat 2023

Taloustorstai 29.9.2022

Olli Riikonen @Riikosenolli

Valtionosuuslaskelmat päivitetty 20.9.

Yhteenvedo sisältää kunnan kannalta olennaisimmat luvut. Identtinen VM:n laskelman kanssa + OKM-vos (v. -22 luvuilla)

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q
Kuntien valtionosuudet ja veromenetysten korvaukset 2023, yhteenvedo																
20.9.2022																
Lähteet:																
VM:n valtionosuuslaskelma 19.9.2022																
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet vuodelle 2022, OPH 26.7.2022 mukaan																
Huom! Jos katsot tietoja OPH:n palvelusta, vieritä sivua riittävästi alaspäin löytääksesi kuntien tiedot																
Muutoslaskelmat Kuntaliitto / Olli Riikonen																
Huom! Kotikuntakorvaukset erillisellä välilehdellä																
Sarakeotsikossa oleva numero viittaa kirjanpidon tiliin, johon ko. erä kirjataan.																
Kuntanro	Kunta	Asukasluku 31.12.2021	5501 Peruspalvelujen valtionosuus ilman tasausta (sis. sote-erät eli muutosrajoitin ja siirtymätasaus)	Peruspalvelujen valtionosuus ilman tasausta ja sote-eriä eli muutosrajoitinta ja siirtymätasaus	Sote-uudistuksen muutusrajoitin	Sote-uudistuksen järjestelmämuutoksen tasaus vuodelle 2023	5502 Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	Kunnan peruspalvelujen valtionosuus yhteensä (D+H)	5701 Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	5890 Veromenetysten korvaus	Valtionosuudet yhteensä (+J+K)	Valtionosuudet yhteensä €/as.	Maakunta-nro	Valtionosuuksien muutos yhteensä € 2022-23	Muutos yhteensä %	Muutos yhteensä €/as.
	YHTEENSÄ	5 517 897	1 892 792 022	1 896 382 936	-3 590 915	0	818 756 361	2 711 548 383	13 162 188	862 000 000	3 586 710 571	650		-7 131 726 620	-66,5 %	-1 297
16	Asikkala	8 033	7 095 762	923 249	3 289 149	2 883 364	2 323 888	9 419 651	-571 243	1 442 392	10 290 800	1 281	7	-12 772 937	-55,4 %	-1 581
81	Hartola	2 621	479 245	-211 520	282 913	407 852	264 917	744 162	-671 936	639 512	711 738	272	7	-9 156 426	-92,8 %	-3 445
98	Hollola	23 090	15 465 530	8 173 912	4 291 719	2 999 899	6 691 975	22 157 505	-4 608 213	3 620 599	21 169 891	917	7	-26 604 136	-55,7 %	-1 138
111	Heinola	18 344	5 733 798	-2 820 287	4 111 331	4 442 754	5 606 404	11 340 201	-2 686 382	3 239 912	11 893 731	648	7	-41 946 349	-77,9 %	-2 262
142	Iitti	6 559	911 200	866 925	-86 596	130 871	2 491 211	3 402 411	-694 731	1 209 140	3 916 820	597	7	-15 277 265	-79,6 %	-2 300
316	Kärkölä	4 245	-187 929	90 386	-119 546	-158 768	1 835 009	1 647 080	-1 102 722	851 578	1 395 936	329	7	-7 930 303	-85,0 %	-1 827
398	Lahti	120 027	50 728 265	19 493 721	12 622 701	611 843	24 640 806	75 369 071	-3 821 811	18 732 563	90 279 823	752	7	-155 492 233	-63,3 %	-1 296
560	Orimattila	15 808	6 701 043	5 240 264	907 262	553 517	6 299 326	13 000 368	-1 911 725	2 889 911	13 978 554	884	7	-25 201 746	-64,3 %	-1 583
576	Padasjoki	2 813	1 104 827	-112 763	623 539	594 052	530 442	1 635 269	-246 970	643 893	2 032 192	722	7	-9 118 034	-81,8 %	-3 175
781	Sysmä	3 584	2 663 248	-614 470	1 682 514	1 595 203	535 268	3 198 516	-360 235	796 968	3 635 250	1 014	7	-11 803 126	-76,5 %	-3 238
Tietoa aineistosta		Vos-laskelma	Kotikuntakorvaukset	Siirtolaskelmavertailu												

Mikä laskelmissa on muuttunut?

Vertailussa vanhin (huhtikuu) ja tuorein (syyskuu) laskelma koko maan tasolla

13.4.2022	8.7.2022	19.9.2022	
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	Kunnan peruspalvelujen valtionosuus 2	Kunnan peruspalvelujen valtionosuus 3	Ppvos, muutos huhtisyyskuu
2 693 814 259	2 707 189 890	2 711 548 383	0,66 %

13.4.2022	8.7.2022	19.9.2022		
Veroperuste- muutoksista johtuvien veromenetysten korvaus	Veroperuste- muutoksista johtuvien veromenetysten korvaus2	Veroperuste- muutoksista johtuvien veromenetysten korvaus3	Verokompen- saatioiden muutos huhti- syyskuu	Ppvos+verokomp., muutos huhti- syyskuu
805 500 000	819 000 000	862 000 000	7,01 %	2,1 %

Kuntakohtaisissa luvuissa suuria muutoksia vuoden varrella

- Muutos vos+verokompensaatiot yhteensä yli 10 % (huhtikuu vs. syyskuu) 93 kunnalla
- Peruspalveluiden valtionosuuksissa yli 10 % muutoksia 121 kunnalla
- Verokompensaatiokasvut +2,6 % -> + 21,1 % (toiseksi suurin 13,9 %)
- Peruspalveluiden valtionosuusmuutoksia selittävät sote-siirtolaskelmassa tapahtuneet muutokset: Kevään laskelmassa pohjana olivat siirtyvien sote- ja pela-kustannusten tilinpäätösarviot (TPA) 2021 ja talousarviot (TA) 2022
- Kesällä laskelmat 2021 luvut päivitettiin lopullisten tilinpäätösten mukaisiksi -> poikkeama siirtyvissä kuluissa heijastui muutosrajoittimen ja siirtymätasauksen kautta valtionosuuksiin syyskuun vos-laskelmissa

Valtionosuuslaskuri päivitetty 22.9.

- Loistava väline valtionosuusjärjestelmän opiskeluun
- Näet kaikki valtionosuuslaskennan vaiheet ja laskelman osatekijät
- Hyödyllinen erityisesti opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksien arviointiin – OKM ei tee ennakkolaskelmia, mutta laskurissa on nyt ensi vuoden ”hinnasto” sisällä, syötä vain suorit tiedot

22.9.2022, Kuntaliitto / Olli Riikonen, Mikko Mehtonen Lähde: VM:n valtionosuuslaskelmat 19.9.2022 ja hallituksen budjettiesitys

KUNNAN VALTIONOSUUSRAHOITUS 2023					
Taulukon täyttöohje:					
 	Valitse, syötä tai tarkista sinisten kenttien tiedot				
 	Tiedot siirtyvät automaattisesti työkirjan muista taulukoista näihin turkoosiin värisiin kenttiin. Tarkista tiedot.				
Lisätiedot: Suomen Kuntaliitto / Olli Riikonen, puh. 050 477 5619 ja Mikko Mehtonen, puh. 050 592 8986					
Kunta:	Miehikkälä	<i>Klikkaa solu aktiiviseksi ja valitse kunta alusvetovalikosta</i>			
Asukasluku 31.12.2021:	1 835				
YHTEENVETO					
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (VM)		<i>euroa</i>	<i>euroa/asukas</i>		
Ikärakenne		1 768 597	964		
<u>Muut laskennalliset kustannukset</u>		675 304	368		
Kunnan laskennalliset kustannukset yhteensä		2 443 901	1 332		
<u>Kunnan omarahoitusosuus laskennallisesta kustannuksesta</u>	-1 360 €/asukas	-2 495 563	-1 360		
Valtion osuus laskennallisesta kustannuksesta		-51 662	-28		
Lisäosat		242 080	132		
Valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset yhteensä		1 080 728	589		
JOSTA: sote-uudistuksen pysyvät tasauserät:					
	Muutosrajoitin	736 582	401		
	Siirtymätasaus (vuonna 2023)	433 302	236		
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ennen tulopohjan tasausta		1 271 147	693		
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus (+tasauslisä/-tasausvähennys)		711 649	388		
1. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (VM)		1 982 796	1 081		
2. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet					
Vuoden 2022 rahoitus		-420 682	-229		
Laskurilla laskettu rahoitus vuodelle 2023 (vain jos olet täyttänyt välilehdet 8 ja 9)		-522 401	-285		
<small>Viikie: Kassa- ja lasku- ja muu ulkoisiin palveluihin (1.4.2) vain mikä liittyy laskutukseen välilehdet 8 ja 9</small>					
Mistä					
Tietoa aineistosta	1. Täyttöohjeet	2. Yhteenveto	3. Ikärakenne	4. Muut lask. kustannukset	5. Lisäosat

Valtaosa kuntalinjauksista 2023 pysyi budjettiriihessä ennallaan

Merkittävin uusi linjaus koskee varhaiskasvatusmaksuja

- Varhaiskasvatusmaksuja alennetaan pysyvästi 1.8.2023 lähtien.
- Päätös pienentää kuntien asiakasmaksuja vuositasolla 70 miljoonalla eurolla.
- Muutos kompensoidaan kunnille yhteisöveron jako-osuuden korotuksella.

Mitä vuoden 2023 laskelmat pitävät sisällään?

Huomasithan myös elokuussa tulleet päivitykset tämän vuoden vos-laskelmiin!

- Mm. indeksitarkistus +3,8 %, vaikutus yhteensä n. 89 M€ (osin ollut sisällä jo vuoden aiemmissa laskelmissa)
- Sote-siirtolaskelmia (ja lukuun ottamatta lilliputtimittaluokan muutoksia): Esim. syyskuun laskelmassa peruspalvelujen valtionosuuksiin vain +4 M€, verokompensaatioiden kasvu sentään +43 M€
- Loppuvuonna luvassa vain minimaalisia muutoksia
- Yksityiskohtaisempia tietoja laskelmien perusteista VM:n tiedotteista:
  - [Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentiksi ehdotetaan 22,09 prosenttia vuonna 2023 - Valtiovarainministeriö \(vm.fi\) 19.9.2022](#)
  - [Kuntien päivitetyt valtionosuus- ja sote-laskelmat on julkaistu - Valtiovarainministeriö \(vm.fi\) 20.9.2022](#)

Okei, tuo 2023 on ihan selvä. Mutta mistä mie revin ne valtionosuusluvut vuodelle 2024 ja siitä eteenpäin?

Hyvä kysymys!

**Olen miettinyt
kovasti tuota ihan
samaa.**

Niin, mitä tapahtuu valtionosuuksille 2024 -> ?

Ja miten niitä voisi arvioida?

- Jos uskomme syksyn [kuntatalousohjelmaa](#), niin taso ei juuri ensi vuodesta poikkea
- Vuoden 2022 sote-kustannusten toteuma ratkaisee kuntien tulevan valtionosuuspohjan, koska mahdollinen puuttuva raha leikataan vuodesta 2024 alkaen kuntien valtionosuuksista
- Lopullinen vaikutus tiedetään vasta syksyllä 2023, kun tilinpäätöstietojen 2022 mukaan tehtävät lopulliset laskelmat valmistuvat
- Erinomainen kunnallis- ja yhteisöverotulokehitys lieventää siirtymävaiheen uhkakuvia, koska uudelleen lasketaan paitsi siirtyvät menot, myös siirtyvät tulot
- ***Koko maan tasolla laskettava siirtyvän kustannuksen muutos kohdistuu kaikkien kuntien valtionosuuksiin tasasuuruisesti €/as., jonka päälle tulee vielä mahdollinen kuntakohtainen muutos, ks. 57 § [Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta... 701/2022 - Sädökset alkuperäisinä - FINLEX ®](#)***

Harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta haki 59 kuntaa – hakijoita vähemmän kuin koskaan ennen

- Jaossa oleva potti 10 miljoonaa euroa (viime vuonna 30 miljoonaa).
- Haettu avustussumma oli yhteensä 70,07 miljoonaa euroa. Keskimäärin korotusta haettiin 113 euroa asukasta kohden.
- Hakijakuntien väestömäärä vaihteli hieman alle 800 asukkaasta yli 80 000 asukkaaseen. 44:ssä hakijakunnassa on alle 10 000 asukasta, ja viidessä hakijakunnassa oli yli 40 000 asukasta.
- Kuntien hakemat summat puolestaan vaihtelevat 300 000 eurosta 4,7 miljoonaan euroon.
- Korotuksesta päättää valtioneuvosto kuntaministeri Sirpa Paateron esityksestä. Korotukset maksetaan kunnille tämän vuoden loppuun mennessä.
- Harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta voidaan lain mukaan myöntää kunnalle, joka tarvitsee lisätukea ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi.
- Valtio voi asettaa avustusten myöntämiselle ja käytölle ehtoja, jotka koskevat kunnan talouden tervehdyttämistä.
- Korotuksen myöntäminen perustuu pääosin tilinpäätöksistä saataviin talouden tunnuslukuihin.
- Tämän lisäksi huomiota kiinnitetään kunnan omiin toimiin talouden tervehdyttämiseksi sekä sellaisiin poikkeuksellisiin ja tilapäisiin tekijöihin vuoden 2022 aikana, jotka vaikuttavat kunnan kokonaistaloudelliseen tilanteeseen.
- Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen kriteereissä otetaan huomioon myös koronakriisin vaikutukset, jotka kuntien oli eriteltävä hakemuksissaan.

Lähde: VM:n tiedote 12.9.2022

**[59 kuntaa haki harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta 2022 -
Valtiovarainministeriö \(vm.fi\)](#)**

Ollaan yhteyksissä

Olli Riikonen

Erityisasiantuntija, kuntatalous (valtionosuudet ja –avustukset)

Puh. 050 477 5619

oli.riikonen@kuntaliitto.fi

Twitter [@Riikosenolli](https://twitter.com/Riikosenolli)

Facebookissa [Kuntien valtiosuusaktivistit](https://www.facebook.com/Kuntien-valtiosuusaktivistit)

www.kuntaliitto.fi

Syyskuun veroennustekehikko

Taloustorstai 29.9.2022

Benjamin Strandberg, @bestrandb

Mikä muuttui edellisestä elokuun veroennusteesta?

1

Kokonaistaloudellinen ennuste syksyn KTO:n arvioiden mukaan. Maltillisia muutoksia verrattuna elokuun arvioihin.

2

Verovuoden 2021 ennakkotiedot per 19.9.2022. Ei muutoksia edellisiin ennusteeseen.

3

Budjettiriihessä päätetyt veroperustemuutokset. Alentavat maltillisesti ensi vuoden kunnallisveron maksuunpanoarviota.

4

Kunnallisveron jäännösverojen kertymärytmi on muuttunut. Kuluvana vuonna jäännösveroja kertyy aiempia arvioita vähemmän.

5

Yhteisöveron jako-osuudet päivitetty. Varhaiskasvatusmaksun alentamisen kompensatio muun muassa huomioitu vuodesta 2023 →

6

Laskennallisen verotulojen tasaus 2023 päivittynyt viimeisimpien ennakkotietojen mukaisesti.

1. Kuluvaan vuoden talousnäkymät yhä positiiviset

Myönteinen kehitys näkynyt myös verotilityksissä

- Verovuoden 2022 kunnallisveron ennakonpidätysten kehitys on ollut vahvaa.
  - Parantunut työllisyys ja sitä kautta parantunut arvioitu palkkasumman kasvu on vauhdittanut ansiotulo-vero-erojen positiivista kehitystä.
  - Palkkasumman arvioitu muutos vuodelle 2022 (4,8 %) on syksyn kuntatalousohjelman mukainen arvio.
  - Palkkasumman kasvu hidastuu ensi vuodesta alkaen.

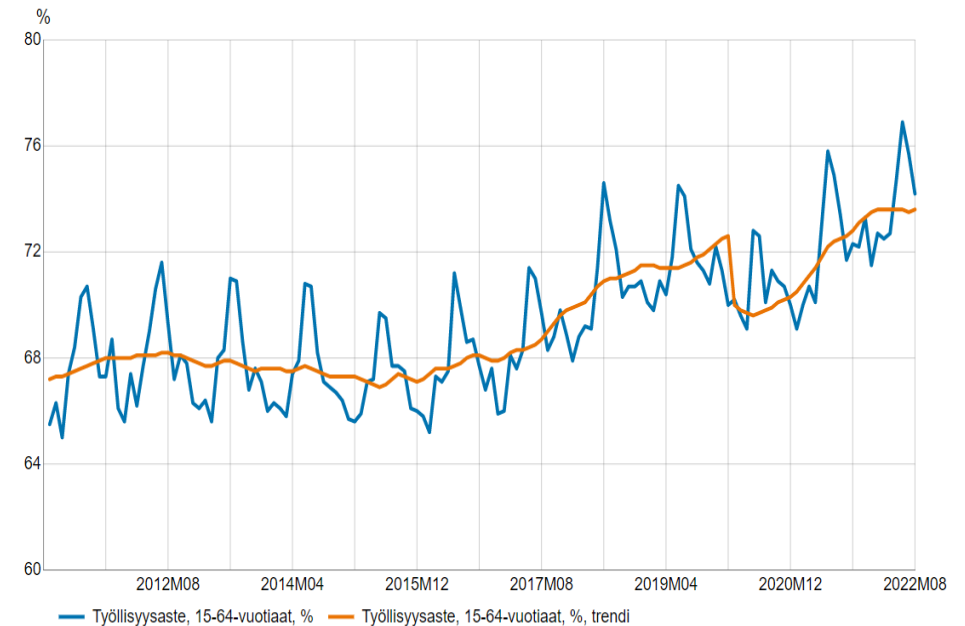

Työllisyyden vahva kehitys on hidastunut

Tilastokeskuksen elokuun työvoimatutkimus

- Työllisiä oli 30 000 enemmän ja työttömiä 8 000 enemmän edellisvuoden elokuuhun verrattuna.
- Työllisiä miehiä oli 10 000 enemmän ja naisia 19 000 enemmän vuodentakaiseen ajankohtaan verrattuna.
- Työllisyysasteen trendiluku oli elokuussa 73,6 % (heinäkuu: **73,7 %**)
- Työttömyysasteen trendiluku oli elokuussa 7,1 % (heinäkuu: **6,8 %**)

Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 2011/01 - 2022/08.

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

Loppuvuoden ennakoiden kuukausikertymät arvioidaan maltillisemmiksi

- Syyskuussa kunnallisveron ennakkoverot olivat jopa yli 4 prosenttia suuremmat verrattuna viime vuoden vastaaviin.
  - Loka-marraskuun aikana vastaava kasvu veroennusteessa on arviolta alle prosentin (keskimäärin).
- Verohallinnon arvion mukaan noin 965 000 henkilöllä on ylittymässä verokortin tuloraja
  - jos palkkatuloja kertyy loppuvuonna samaa tahtia kuin tammikuun ja elokuun välisenä aikana.

Verottajalta varoitus lähes miljoonalle suomalaiselle - nyt kannattaa toimia

26.9.2022 10:18 | päivitetty 26.9.2022 10:18 VEROTUS

Arviolta 965 000 henkilöllä on loppuvuodelle liian pieni veroprosentti

Verohallinnon tiedote, 26.9.2022

Verohallinto arvioi, että noin 965 000 henkilöllä ylittyy verokortin tuloraja, jos he saavat loppuvuonna palkkatuloja samaa tahtia kuin tammi-elokuussa. Jos tuloraja ylittyy, joulukuun palkkaa verotetaan korkeammalla lisäprosentilla.

KUVA: ANU KIVISTÖ

Verottaja varoittaa, että suurella määrällä suomalaisia on menossa tuloraja rikki.

Lähde: Verohallinto, Kauppalehti 26.9.2022

2. Valmistuva verotus 2021 ei aiheuta muutoksia maksuunpantujen verojen määriin. Jäännösverojen arvioitu kertymärytmi tosin muuttunut elokuusta.

3. Veroperustemuutokset – kunnallisvero

- Veroperustemuutokset alentavat kunnallisveron tuottoa vajaalla 50 miljoonalla eurolla vuonna 2023.
  - Tästä vajaa 40 miljoonaa euroa johtuu hallitusohjelman mukaisista ansiotasoindeksin tarkistuksista, jotka huomioimme jo aiemmissa veroennusteissa.
- Matkakuluvähennyksen määräaikaista korotusta ehdotetaan jatkettavaksi myös vuonna 2023.
- Kaikki arvioidut verotulomenetykset huomioidaan verotulojen menetyksien korvauksina.

Veroperustemuutosten vaikutukset kunnallisverossa (M€) 2023

Ansio- ja pääomatulovero

- ansiotuloveroasteikon indeksitarkistus	-1
- työtulovähennyksen korotus	-12
- perusvähennyksen korotus	-25
- ikään perustuvan työtulovähennyksen korottaminen	-3
- matkakuluvähennyksen muutokset	-6
- perhevapaalla olevien matkakuluvähennyksen omavastuun alentaminen	-1
	<hr/>
	-48

4. Jäännösverojen uusi arvioitu kertymärytmi vähentää kuluvan vuoden tilityksiä

- Suurempi osa verovuoden 2021 jäännösveroista kertyisi vasta ensi vuoden alussa ja vastaavasti vähemmän kuluvana vuonna.
  - alentaa kuluvan vuoden kertymäarviota noin 100 miljoonalla eurolla verrattuna elokuun arvioon.
- Jäännösverojen arvioiminen on hankalaa, kun veronmaksajien maksukäyttäytymistä ei varmuudella tiedetä.
  - Varovaisuusperiaatetta noudattaen olemme kuitenkin soveltaneet samaa oletusta myös tulevina vuosina.

KUNNALLISVERON TILITYKSET		KOKO MAA , Milj.€				
TA -VUODEN ENNAKOT	2022**	2023**	2024**	2025**	2026**	
Tilitys kunnille TA-vuodelta	19 900	8 050	8 380	8 730	9 080	
<i>Muutos %</i>	4,5	-59,6	4,1	4,2	4,0	
<i>Osuus maksettavasta %</i>	91,2	91,1	91,1	91,3	91,3	
TILITYKSET ED. VUODELTA	2022**	2023**	2024**	2025**	2026**	
Ennakot (tammi-lokakuu)	1 490	1 550	590	610	650	
Maksuunpanotilitys + muut	80	50	50	60	60	
Tilitys kunnille ed.vuodelta	1 570	1 600	640	670	710	
TILITYKSET VUODELTA t-2	2022**	2023**	2024**	2025	2026**	
Jäännösverot + muut	160	270	220	100	110	
TILITYKSET AIK. VUOSILTA	2022**	2023**	2024**	2025**	2026**	
Muut tilitykset	60	50	60	50	50	
TILITYKSET YHTEENSÄ	21 690	9 970	9 300	9 550	9 950	
<i>Muutos %</i>	4,8	-54,0	-6,7	2,7	4,2	

**Valmistuvan verotuksen 2021
ennakkotiedoista käy ilmi,
että kunnille maksuunpantava
yhteisövero kasvaisi yli 40 prosenttia
vuodesta 2020.**

**Veroennusteessa olemme kuitenkin
soveltaneet hieman alhaisempaa arviota.**

5. Korotetut kuntaryhmän jako-osuudet nostavat yhteisöveron tuottoa

- Määräaikaisesti 10 %-yksiköllä korotettu yhteisöveron jako-osuus päättyi verovuonna 2022.
  - maksuunpanoarvio 2022 parantui elokuusta noin **70** miljoonalla eurolla.
- Maksettava yhteisövero 2023–2026 kasvaa elokuun arviosta edelleen.
  - Pääsyynä kuntaryhmän korotetut jako-osuudet.
  - Varhaiskasvatusmaksun alentamisen kompensatio nostaa kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuutta 1,25 % - yksikköä vuodesta 2023 alkaen.

MAKSETTAVA YHTEISÖVERO			KOKO MAA , Milj.€			
VEROVUOSI	2020	2021**	2022**	2023**	2024**	2025**
VEROTETTAVA TULO	27 471	36 000	38 350	39 360	41 090	43 000
<i>Muutos %</i>	-5,7	31,0	6,5	2,6	4,4	4,6
<i>Yhteisöveroprosentti</i>	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
MAKSETTAVA YHTEISÖVERO	5 494	7 200	7 670	7 872	8 218	8 600
<i>Kuntaryhmän osuus</i>	0,4213	0,4434	0,3376	0,2391	0,2367	0,2367
KUNTIEN OSUUS YHT.VEROSTA	2 315	3 190	2 590	1 880	1 950	2 040
<i>Muutos %</i>	26,9	37,8	-18,8	-27,4	3,7	4,6

Selvästi merkittävin osa parantuneesta maksuunpanoarviosta vuodesta 2023 eteenpäin selittyy korotetuilla jako-osuuksilla.

Yhteisöveron kertymäarvio nousee edelleen

Vertailu veroennustekehikkoon joka päivitettiin 18.8.2022

- Kuluvan vuoden tilitykset arviolta reilu **+50** miljoonaa euroa paremmat.
  - On jopa varovainen arvio. Verovuoden 2021 jäännösveroja hyvin todennäköisesti kertyy enemmän.
- Vuonna 2023 yhteisöveroa kertyy arviolta noin **+160** miljoonaa euroa enemmän.
  - Verovuoden 2022 jäännösverot arviolta +60 miljoonaa euroa.
  - Verovuoden 2023 ennakkoverot arviolta +100 miljoonaa euroa.

YHTEISÖVERON TILITYKSET					
TILIVUOSI	2021	2022**	2023**	2024**	2025**
Verovuodelta 2020	602	20	0	0	0
Verovuodelta 2021	2 111	940	20	0	0
Verovuodelta 2022	128	1 830	580	20	0
Verovuodelta 2023		130	1 380	320	10
Verovuodelta 2024			70	1 460	370
Verovuodelta 2025				70	1500
Verovuodelta 2026					60
Verovuodelta 2027					
TILITYKSET YHTEENSÄ	2 859	2 950	2 050	1 870	1 940
Muutos %	45,4	3,2	-30,5	-8,8	3,7

Selvästi merkittävin osa parantuneesta tilitysarviosta vuodesta 2024 eteenpäin selittyy korotetuilla jako-osuuksilla.

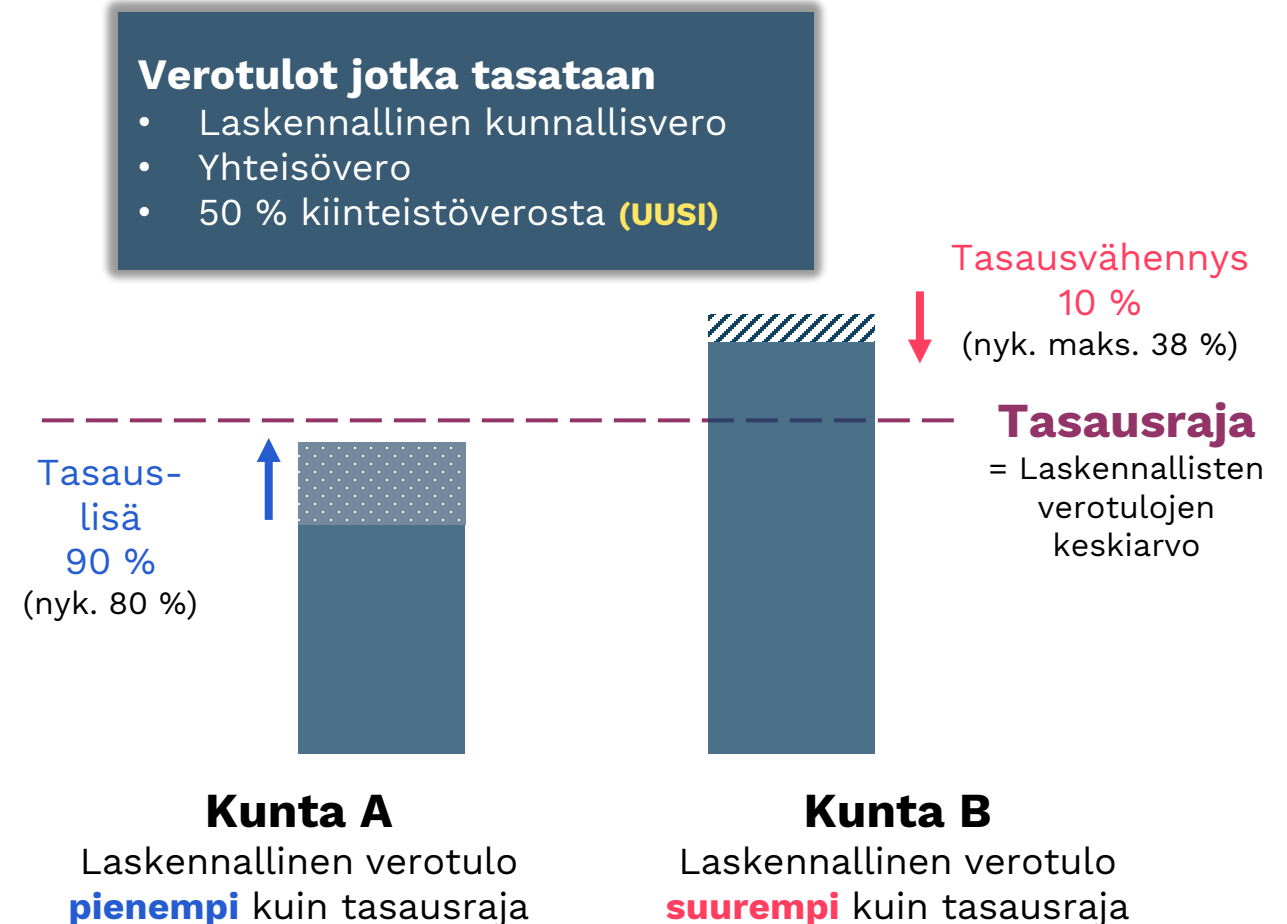
Kuntien kuluvan vuoden verotulot yhteensä kasvavat arviolta 680 miljoonalla eurolla huhtikuun arvioista.

Verrattuna viime vuoden syyskuun veroennusteeseen kasvua peräti 1,3 miljardia euroa!

Laskennallisten verotulojen tasaus sote-uudistuksessa

- Tasauslisän ja –vähennyksen **prosenttiosuudet** muuttuvat
- **Puolet kiinteistöverosta** sisällytetään tasattaviin verotuloihin ja ne tasataan yhdessä kunnallis- ja yhteisöveron kanssa
  - Voimalaitoksista ainoastaan ydinvoimalaitokset, ei muut voimalaitokset.

**Vuosille 2023 ja 2024 verotulojen
tasaus lasketaan verovuosien 2021
ja 2022 maksuunpanotiedoilla
jossa uudistuksen vaikutukset on
huomioitu.**

Kiitos!

Benjamin Strandberg

Asiantuntija | Sakkunnig

Elinvoima ja talous -yksikkö | Enheten för livskraft och ekonomi

Suomen Kuntaliitto ry | Finlands Kommunförbund rf

Toinen linja 14, 00530 Helsinki

+358 9 771 2082, +358 50 594 0603

Benjamin.Strandberg@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi

Uusimpia Aura-käsikirjan muutoksia

Taloustorstai 29.9.2022

Marja-Liisa Ylitalo @LiisaMarjis

Aura-käsikirja päivitetty 27.9.2022

- <https://www.valtiokonttori.fi/maaraykset-ja-ohjeet/kuntien-ja-kuntayhtymien-automaattisen-taloustraportoinnin-kasikirja-aura/>

Hyvinvointialueiden Aura-käsikirja?

- Tekeillä – yhteiskehittämistä! **Vielä ehdit osallistua!**
- Yhteiskehittäminen on käynnissä 9.10.2022 saakka, ja siitä on tarkempaa tietoa Valtiokonttorin Kuntien ja hyvinvointialueiden talousraportoinnin tiedotteella 22/2022
  - <https://viesti.valtiokonttori.fi/g/l/334250/0/0/8029/1297/6>
- Tililuettelo ja palveluluokitus valmiina
- Palautetta ja toiveita hyvinvointialueiden talousraportoinnin ohjeistuksesta voi antaa myöhemminkin osoitteessa kuntadata@valtiokonttori.fi
- <https://www.valtiokonttori.fi/maaraykset-ja-ohjeet/hyvinvointialueiden-ja-hyvinvointiyhtymien-talousraportoinnin-kasikirja-hva-aura/>

Tasausmaksu

- **Eläkemenoperusteinen** maksu poistuu
  - Täsmäytyslasku tulossa 2023 syksyllä
  - Palveluluokka pela/sote tulot ja menot tilikaudella 2023
- Tilalle tulee **tasausmaksu** 1.1.2023
  - Kunnille ja hyvinvointialueille, **ei kuntayhtymille eikä yhtiöille**
  - Kuukausittain, lopullinen
  - Ei mitään tekemistä eläkemenoperusteisen maksun kanssa
- Jaetaan kunnille verorahoituksen suhteessa ja hva:lle valtion rahoituksen suhteessa
  - Ei koske kuntayhtymiä
- Kirjataan eläkemenoihin tili *4110 Eläkevakuutusmaksut*

Tasausmaksu palveluluokille

Vaihtoehto 1

- Tasausmaksu kirjataan henkilöstömenojen suhteessa.

Vaihtoehto 2

- Tasausmaksu kirjataan palveluluokille toimintakulujen suhteessa, jolloin kustannukset on mahdollista kohdentaa myös ulkoistettuun palveluun.

Tasausmaksu kirjataan varsinaisille palveluluokille, joita ovat muut kuin luokat 5352 Tilavuokrauspalvelu ja 5501 Tukipalvelu

Jos kunta kirjaa tasausmaksun kokonaisuudessaan luokalle 5501 Tukipalvelu, tasausmaksu tulee vyöryttää varsinaisille palveluluokille.

Tasausmaksun jakoon harkintaa

- On tärkeää huomioida, että tasausmaksu tulee kohdennetuksi **oikeudenmukaisesti** eri palveluille ja että se tulee mukaan **valtionosuuspohjaan**
  - Huom. Myös kunnan laskuttamiin ja asiakasmaksuilla rahoitettaviin palveluihin kuten vesihuollon maksuihin sekä palveluihin, jotka ovat valtion 100-prosenttisesti rahoittamia
- **Isäntäkuntana** on syytä käyttää harkintaa sen suhteen, kuinka paljon ko. tehtävään kohdistetaan tasausmaksua suhteessa kunnan muuhun toimintaan
- Yhteistoiminnassa mukana olevat kunnat voivat kohdistaa kyseisen tehtävän tasausmaksun palveluluokille oman harkintansa mukaan

Osakkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

- Osakkeiden luovutusvoitot ja -tappiot raportoidaan **varsinaisilla palveluluokilla**, jos kyse on **pysyviin vastaaviin** kuuluvista pysyvään käyttöön hankituista osakkeista, kuten palvelutoiminnan toimitilojen hallintaan oikeuttavista osakkeista ja muista **toimialasijoittamisen** osakkeista
  - Tileillä muut tuotot (*tili 3510*) tai muut kulut (*tili 4920*)
- **Rahoitusarvopapereihin** lukeutuvien osakkeiden luovutusvoitot kirjataan tilille *6160 Arvopapereiden luovutusvoitot* ja kulut tilille *6335 Arvopapereiden luovutustappiot*
  - Ei kohdistusta palveluluokille

TOTT-tekstin rakennetta muokattu

- Myös leipätekstissä on selkeästi eroteltavissa **koulutusastekohtaiset** TOTT-ohjeet (aiemmin esimerkiksi avustusten käsittelystä saattoi saada esimerkiksi kuvan, että rahoituslain 45 §:n nojalla myönnettyjä avustuksia vastaavia kustannuksia ei ilmoitettaisi esi- ja perusopetuksen kustannuspohjaan, vaikka kyseinen seikka koski vain lukiokoulutusta)
- Poistettiin tilikautta 2021 koskenut ohjeistus
- Lisäksi on tehty **terminologiapäivitystä** muun massa pidennetystä oppivelvollisuudesta ja päivitetty tutkintoon valmistavaa eli TUVAAa koskevaa ohjeistusta
- Tarkennettiin mm. raportoinnin tarkkuuden tasoa
  - TOTT raportoidaan muiden raportointikokonaisuuksien tapaan **euron tarkkuudella**
- Tarkennettiin **pienten hankkeiden** määritelmää
  - kyseessä on taseeseen aktivoitunut investoinnit, ei siis esimerkiksi jokin kehittämishanke

Vesihuollon taseyksikkö – TOLT, KLTR

- Ilmoitetaan ja raportoidaan vain **vesihuollon taseyksikkö** – Ei muita taseyksiköitä
- Kuntien ja kuntayhtymien neljännesvuosiraportointi **KKNR** sekä liikelaitoksien ja vesihuollon taseyksiköiden toteumaraportoinnit **KLTR** avautuvat tuotantoon 1.10.2022.
- Raportointikokonaisuudet tulee raportoida ja hyväksyä Kuntatalouden tietopalvelussa **31.10.2022 mennessä**.

Kuntien ja kuntayhtymien neljännesvuosiraportoinnin (KKNR) automaattisia tarkastuksia on muutettu toisen neljänneksen raportoinnin jälkeen ja tarkastushavaintojen määrä tulee pienenemään monella raportojalla.

Raportointikoulutuksia tarjolla

- Valtiokonttori järjestää ylimääräisen AURA-tutuksi webinaarin **torstaina 6.10.2022 klo 10-11.30**.
- Webinaarissa käydään läpi **KKTPP-raportin tietojen tarkistamista, niiden korjausta ja tietojen käyttöä**.
- KKTPP-raportin palauttamisaikaa on jatkettu **31.10.2022 asti**, jonka jälkeen tietoja ei voi enää korjata ja niitä käytetään sellaisenaan kuntien ja hyvinvointialueiden rahoituslaskelmissa.
- Kuntia, joiden raporteissa on tarkistustarvetta lähestytään erillisellä kirjeellä valtiovarainministeriöstä ennen webinaaria. Osallistumislinkki webinaariin löytyy Valtiokonttorin tapahtumakalenterista.
  - <https://www.valtiokonttori.fi/tapahtumat/>

Raportointikoulutuksia tarjolla

Kuntien ja hyvinvointialueiden talousraportoinnin ajankohtaispäivä

- 02.11.2022 09:00 - 15:00
- Iltapäivällä erilliset koulutuslinjat sekä kunnille/kuntayhtymille että hyvinvointialueille
- Mukana arvostetut asiantuntijat THL:stä ja Kuntaliitosta
- <https://koulutus.fcg.fi/koulutustapahtumat/kuntien-ja-hyvinvointialueiden-talousraportoinnin-ajankohtaispaiva-100597>

AURA tutuksi: Hyvinvointialueiden talousraportointi

- 04.10.2022 10:00-11:30
- Tässä webinaarissa käsittelemme hyvinvointialueiden talousraportoinnin perusasioita, ja käymme läpi tietojen toimittamista, raportointiaikataulut, raportointikonaisuudet sekä tietosisältöjen perusteita.
- Lisäksi kerromme, **mitä muutoksia hyvinvointialueiden talousraportointi aiheuttaa kuntien ja kuntayhtymien raportointiin.**
- <https://www.valtiokonttori.fi/tapahtuma/aura-tutuksi-hyvinvointialueiden-talousraportointi/>

Pidetään yhteyttä!

Marja-Liisa Ylitalo

marja-liisa.ylitalo@kuntaliitto.fi

puh. 050 4100054 @LiisaMarjis

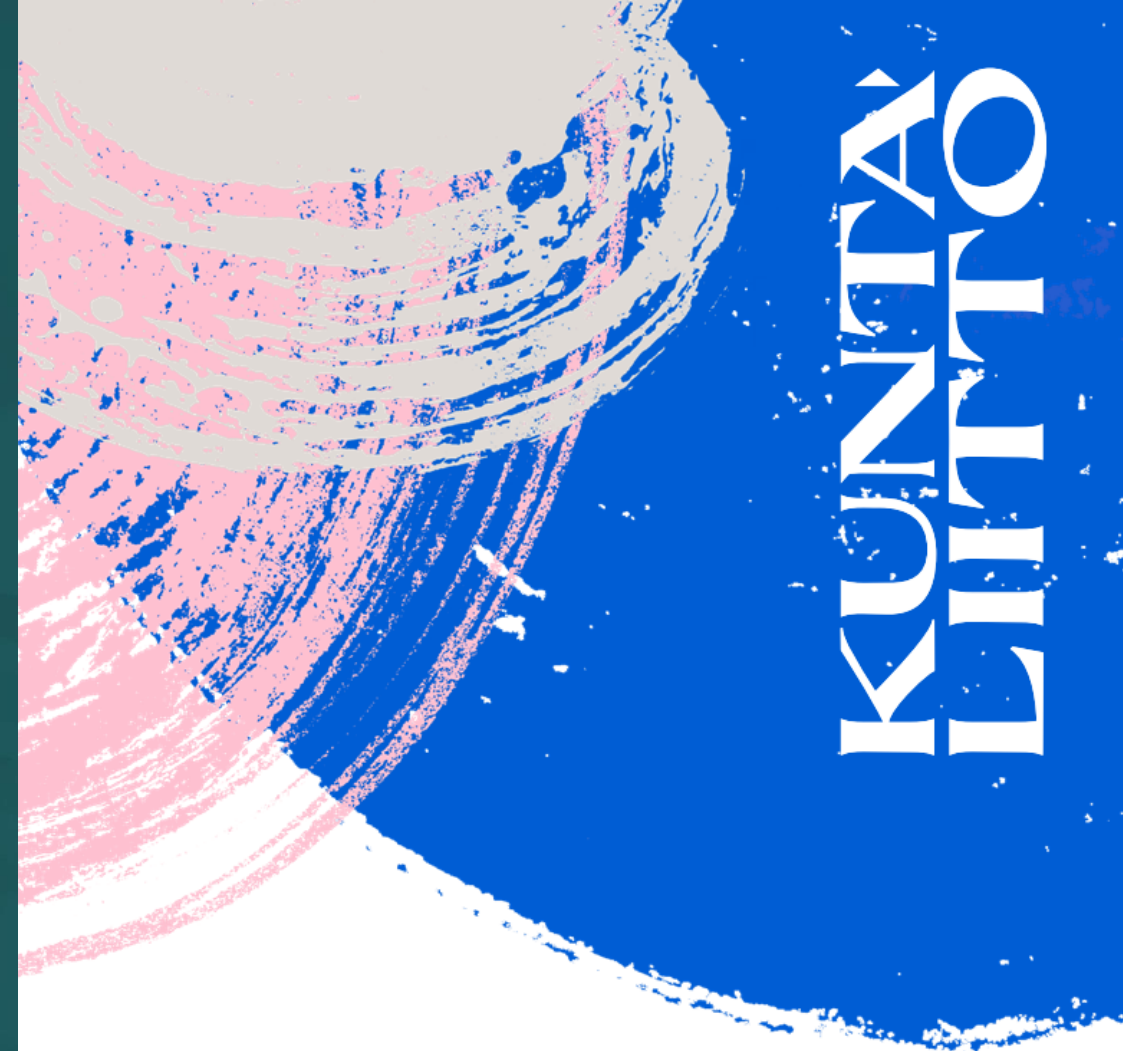
www.kuntaliitto.fi

Kunnat ja sopeutus – keinoja ja kokemuksia elämän arjesta

Eero ja Heli

FCG ●

KUNTA
LIITTO

Eero Laesterä & Heli Silomäki

**KUNNAT JA SOPEUTUS
– KEINOJA JA KOKEMUKSIA
ELÄMÄN ARJESTA**

Jotain kirjoitetusta

- Miksi tehtiin ja koska?
- Käsitteitä ja määrittämiä – Mikä kunta on?
- Talouden tasapaino
- Sopeutusprosessi
- Keinot
- Kunta soten jälkeen
- Kertomuksia elämän arjesta
- Suunnitelmia – kunnille personoituna, päivitettävää työtä? Erikseen hv-alueet?

<https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2022/2195-kunnat-ja-sopeutus-keinoja-ja-kokemuksia-elaman-arjesta>

- Kuka maksaa?
- Mitä palveluita
- Kuinka tuotetaan
- Pakot
- Mistä motiivi sopeuttaa?
- Mistä prosessi on muotoutunut? Miksi prosessi on muotoutunut?
- Kaikkea halutaan – YT, EVAtus ja muita asioita, joita halutaan, ettei vaan tarvitse päättää...
- Kuinka sopeutetaan, mitä materiaalia käytetään?
- Isot ja pienet
- Detaljit ja teemat
- Missä vaiheessa prosessia liikutaan milläkin tasolla?
- Kaikki kivet
- Mistä sopeutetaan?
- Onko todellisuudessa tarvetta muuttaa kuntien tehtäviä koon ja sijainnin mukaan
- Iskeekö soten muutos johonkin kuitenkin?
- Verkot

Sopeutustyön arki: Millainen ihminen ottaa lapselta pois koulun ja päättäjältä kuntarajan?

FCG.

Hyvän elämän tekijät

TALOUSHALLINNON KOULUTUSTARJONTAA 2022

- ❖ Tapahtumat
- ❖ Koulutusohjelmat
- ❖ Webinaarit

FCG.

Tervetuloa mukaan!

Tulossa 2022 – Tapahtumat ja webinaarit

Laskentafoorumi 2022 (fcg.fi)

- 13.-14.10. Helsinki + striimaus

Arvonlisäverotuksen erityiskysymyksiä (fcg.fi)

- 11.-12.10.

Kohti onnistuneita kumppanuuksia - sopimusohjaus kunnan menestystekijänä (fcg.fi)

- 27.10.

Konsernitilinpäätöksen erityiskysymyksiä (fcg.fi)

- 1.-2.11.

Kuntien ja hyvinvointialueiden talousraportoinnin ajankohtaispäivä (fcg.fi)

- 2.11.

Kunnan verotulot ja valtionosuudet (fcg.fi)

- 16.11.

- ✓ TIETOA
- ✓ TAITOA
- ✓ NÄKEMYSTÄ

Lisätiedot ja
ilmoittautuminen:
www.fcg.fi/koulutus

Tulossa 2022 - Tilinpäätöspäivät

- ❖ Liikelaistosten tilinpäätöspäivä
  - 10.11.
- ❖ Kunnallisen osakeyhtiön tilinpäätös
  - 11.11.
- ❖ Ammatillisen koulutuksen tilinpäätöspäivä
  - 22.11.
- ❖ Ammattikorkeakoulujen tilinpäätöspäivä
  - 23.11.
- ❖ Sosiaali- ja terveystoimen tilinpäätöspäivä
  - 17.11.
- ❖ Kunnan ja kuntakonsernin tilinpäätöspäivät (fcg.fi)
  - 12.-13.1.2023

- ✓ TIETOA
- ✓ TAITOA
- ✓ NÄKEMYSTÄ

Lisätiedot ja
ilmoittautuminen:
www.fcg.fi/koulutus

FCG.

Hyvän elämän tekijät

KUNTA
LIITTO

Seuraava
Taloustorstai
3.11.2022
klo 9.30

Tervetuloa!

